

Охота В.Б.,
студентка 5 курсу,
3 групи, Інституту прокуратури
та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ДОБРОВОЛЬНА ПЕДОФІЛІЯ – ФЕНОМЕН ХХІ СТОЛІТТЯ

Ключові слова: насильство над дітьми, педофілія, віктимність

Keywords: child abuse, pedophile, victimization

Анотація: Розглянуто питання віктимної поведінки жертв педофілії. Особливу увагу звертаємо на фактори, що впливають на добровільність згоди з боку дитини на сексуальний контакт з педофілами.

Abstract: The questions of victim behavior of victims of pedophilia are considered. Particular attention is paid to the factors that influence the voluntary agreement of the child on sexual contact with pedophiles.

Проблема насильства над дітьми останніми роками у суспільстві є поширеним негативним явищем. Одним з різновидів такого насильства є педофілія (від лат. *paedophilia* «потяг до малолітніх») [1]. Науковці трактують дане поняття за допомогою різних визначень, проте всі вони зводяться до визначення суті педофілії як певної деформації психіки особи, психічного збочення сексуального потягу.

Жертвами педофілії є здебільшого діти препубертатного віку, зокрема близько 25% - діти до шести років, близько 30% - від шести до десяти років, більше 40% - від 11 до 13 років. У зв'язку з цим виникає потреба дослідження поведінки дітей даного віку, зокрема особливості її віктимізації. Під цим поняттям в кримінології розуміють процес підвищення рівня віктимності та її реалізації злочинними посяганнями, що призводить до збільшення кількості жертв злочинів і зростання сукупної «ціни» злочинності [2].

Питання віктимності неповнолітніх розглядалося багатьма вітчизняними і зарубіжними вченими, такими як Ю.М. Антонян, О.І. Алексеев, О.В. Лисодед, В.П. Коновалов, Л.Е.Кузнецова.

Раніше поняття педофілії трактувалося як насильство над дітьми, проте сучасність диктує нам нову природу цього явища. Педофілія ХХІ століття характеризується не тільки фізичним насильством над дітьми, але й віктимною поведінкою дітей, яка формується під впливом бажання неповнолітніх отримувати матеріальні блага.

Найбільш психологічно вразливою віковою категорією людей вважають дітей підліткового віку, що в загальному розумніні є виправданим. Саме у віці 12-16 років під впливом різних факторів формуються основні життєві позиції, певні моральні принципи та ідеали. Сучасному світу притаманна дискримінація і жорстокість, особливо серед підлітків, кожен захищає лише свої власні інтереси, не враховуючи загальні інтереси суспільства. Частіше за все саме діти вдаються до жорстоких дій по відношенню до своїх однолітків.

Найсильнішим чинником сучасного світу, мотиватором будь-якої поведінки є матеріальний аспект, отримання певної грошової вигоди. Не є у цьому виключення й неповнолітні. Результатом цього є їх бажання отримати визнання серед однолітків через наявність певних матеріальних благ – сучасний телефон, популярні іграшки, брендовий одяг та коштовності. Нерідко підлітки, щоб отримати бажане здатні на будь-які дії, у тому числі незаконні або аморальні.

Сучасні діти стали частіше реагувати на будь-які натяки сексуального характеру, особливо з дорослими, та розуміють і знають «ціну» своїх дій. Дорослі мотивують їх до вчинення певних дій сексуального характеру через різні дорогі подарунки. Така поведінка з боку дітей викликана реаліями та тенденціями сучасності, в якій диктуються свої правила популярності, авторитету й визнання серед інших дітей. Головним фактором серед дітей є соціальний і матеріальний статус особи, а не моральні якості, дружба чи спілкування.

Варто звернути увагу на такі чинники як «умовна» та «безумовна» любов батьків – це є дуже переконливим та визначальним у формуванні психіки і віктимної поведінки дитини. «Безумовну» любов можна спостерігати, коли батьки люблять свою дитину просто так, а не за оцінки, хорошу поведінку чи виконання їхніх завдань. Саме «умовна» любов штовхає дітей на пошуки ласки, любові та захисту серед інших людей, особливо у колі знайомих чи родичів. Особливу зацікавленість діти будуть проявляти, якщо вбачатимуть реальну можливість отримувати певні матеріальні блага, тобто в такій ситуації дитина сама буде йти на сексуальний контакт з дорослим і буде приховувати це.

Нерідко зустрічаються випадки, коли батьки намагаються «відкупитись» від власних дітей дорогими телефонами, іграшками і грошми. Такі дії підготовлюють дитину до вульгарної поведінки, оскільки неповнолітній вважає, що всі вчинки дозволені і правильні. І з часом дитина починає пробувати щось незвично для себе, шукає собі інших кращих батьків, тим самим замінюючи справжніх, що нерідко переростає у дорослу любов, зокрема і добровільні сексуальні зв'язки з дорослими.

Слід також звернути увагу, що сприяють зростанню випадків педофілії інформаційні технології та мережа Інтернет. Зокрема, популярною стала демонстрація свого приватного життя у соціальних мережах. Досить часто на просторах Інтернету зустрічаються фото- та відеоматеріали дітей, що також впливає на формування стану незахищеності у психіці дітей. Самі ж батьки нерідко перекладають свої дитячі мрії, наприклад стати моделлю чи співачкою, на своїх дітей, і самі ж через мережу Інтернет поширюють фото та відео своїх дітей заради популярності. Такими своїми діями вони самі починають формувати у психіці дітей звичку до надмірної уваги та любові. Вони звикають до цього, і коли їм щось пропонують або дарують, вони вбачають у цих жестах лише звичайне відношення, відкидаючи будь-які інші мотиви. Саме цим починають користуватися педофілі сучасної епохи, схилиючи до втілення вже своїх бажань під приводом так званого «розрахунку» за подарунки.

Неможливо забути і про ще одні теперішні популярні тенденції серед підлітків. Не секрет, що діти у віці 14-16 років, а то і раніше, починають проявляти підвищену зацікавленість до тем сексуального характеру. У таких ситуаціях, звичайно, значну роль відіграє в основному школа і домашнє виховання, але завдяки Інтернету діти дізнаються про різні види.

Діти в основному беруть приклад з дорослих, які є їх кумирами та авторитетами. Тому не можна забувати і про сучасні тенденції у культурному розвитку. Перш за все це стосується музичного простору, який все більше наповнюється пісенним матеріалом з непристойними і вульгарними текстами. Особливу увагу потрібно звернути на самих виконавців пісень, на спосіб їх життя, оскільки саме на них орієнтуються діти підліткового віку, особливо 12-14 років. Зазвичай саме вони пропагують розпусний спосіб життя – вживання наркотиків, алкогольних напоїв і висвітлюють у своїх кліпах та відео сюжетних сцени сексуального характеру. Також значний вплив має кінопростір, оскільки навіть найпростіші фільми чи серіали містять в собі непристойні сцени і просексуальні сюжетні лінії, які відіграють велику роль серед підлітків. Це ж саме стосується і звичайного телебачення, яке пропускає всі розпусні реклами, відкидаючи фільтри цензури, тим

самим пропагуючи таку поведінку серед різних верств населення [4].

Сучасні дослідження і опитування показують, що більше 60% опитаних підлітків вважають популярним і модним сексуальні зв'язки з дорослими протилежної статі. Такі результати викликані саме вищеписаними чинниками, під впливом яких і формується бажання дітей в певній мірі ствердитися саме в такий спосіб, не задумуючись про наслідки своїх дій.

Найбільша проблема сучасного суспільства полягає у тому, що здебільшого феномен так званої «добровільної педофільї» сприймається світом як доволі нормальне явище. В останні десятиліття уже закріпилась і поширюється ідея вільного вибору людини, яка зачіпає всі сфери суспільного та індивідуального життя. Тим самим ми дозволяємо світовій спільноті сприймати нові тенденції як щось популярне і боремося з негативними судженнями в загальному їх розумінні. Проте, варто задуматися над питанням морального виховання наступних поколінь і над збереженням психологічно і соціально здорової нації шляхом викорінення таких негативних тенденцій сьогодення. При цьому потрібно враховувати економічний, матеріальний чинник, оскільки сучасне суспільство прагне до втамування бажань матеріального і сексуального характеру.

Список використаних джерел:

1. Говорун Т., Кікенежді О. Стать та сексуальність: психологічний ракурс. Навч. посіб. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 1999. — 384 с.
2. Головкін Б.М. Кримінологічне поняття віктимізації / Б.М. Головкін // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2015. - №15. – Том 2. – С. 93-96.
3. Головкін Б. М. Поняття, предмет, система кримінології та її завдання на сучасному етапі розвитку / Б. М. Головкін // Питання боротьби зі злочинністю. - 2014. - Вип. 28. - С. 59-68.
4. Региональный обзор: об изображении сексуального насилия над детьми посредством использования информационных и коммуникационных технологий в Беларуси, Молдавии, России и Украине.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман,
проф. Б. М. Головкін,
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

**Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
3-68 кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.**

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017